

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Υ.Π.Π. 7.27.15/10

Διευθυντές/Διευθύντριες
Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

19 Οκτωβρίου 2016

**Θέμα: Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ της Άλκης Ζέη από τον
Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (σκηνοθεσία Τάκης Τζαμαργιάς)**

Με αφορμή την μεταφορά στο θέατρο του αριστουργήματος της Άλκη Ζέη, «Ο Μεγάλος Περίπατος του Πέτρου» από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, σας ενημερώνω ότι την παράσταση μπορούν να παρακολουθήσουν και μαθητές των σχολείων μας.

Ο Θ.Ο.Κ. έχει την δυνατότητα πραγματοποίησης πρωινών παραστάσεων του έργου. Παρακαλώ να εντάξετε στις δραστηριότητές σας, όπου αυτό είναι εφικτό, την παρακολούθηση από τους μαθητές σας της συγκεκριμένης παράστασης.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με την κ. Μάγδα Μάκαρ, Λειτουργό Οργάνωσης & Προγραμματισμού Παραστάσεων & Περιοδειών του ΘΟΚ, στο τηλέφωνο: 22 864 330.

Επισυνάπτεται πληροφοριακό υλικό για την συγκεκριμένη θεατρική παράσταση, το οποίο μπορούν αν αξιοποιήσουν οι φιλόλογοι και οι θεατρολόγοι του σχολείου σας, πριν τη μετάβαση των μαθητών σας στο θέατρο.

Υπ. Σπ. Αντωνέλλος
Σπύρος Αντωνέλλος
ΕΜΕ Φιλολογικών – Θεατρολογίας
(Για Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης)

Κοιν: Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ της Άλκης Ζέη, σκηνοθεσία: Τάκης Τζαμαργιάς

Εγώ σαν ήμουνα μικρός
βγήκα διαδήλωση στους δρόμους.
Το πανό μας ήταν το πιο μεγάλο απ' όλα
και τα γράμματα πράσινα-πράσινα,
κι ο κόσμος φώναζε για ψωμί δυνατά-δυνατά
και για λευτεριά σιγανά-σιγανά.
Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου
της Άλκης Ζέη

Λίγα λόγια για το έργο:

Στην Αθήνα του 1940 – 1944 παρακολουθούμε την πορεία ζωής του εννιάχρονου Πέτρου προς την εφηβεία την ώρα που ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος μαίνεται. Μέσα στις νέες αυτές συνθήκες, ο Πέτρος θα ξεκινήσει ένα μεγάλο περίπατο, γεμάτο περιπέτειες, συναισθήματα, εμπειρίες και γνώσεις που θα πλουτίσουν την παιδική του ψυχή και θα τον κάνουν να αγαπήσει την πατρίδα του. Το σχολείο κλείνει, ο θείος Άγγελος φεύγει για τον πόλεμο, η μαμά μετρά τα τρόφιμα στα ντουλάπια. Ο Πέτρος ζει τις πρώτες νίκες, την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα, την κατοχή και την πείνα. Με τον Γιάννη και τον Σωτήρη διαδηλώνει, γράφει συνθήματα στους τοίχους, γνωρίζει τον Αχιλλέα και τη Δροσούλα, συμμετέχει στην αντίσταση.

Ο σκηνοθέτης Τάκης Τζαμαργιάς σημειώνει: Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου της Άλκης Ζέη στην παράσταση του Εθνικού Θεάτρου στην Ελλάδα (2011-2013 Παιδική Σκηνή - Σκηνή Κατίνα Παξινού) αντιμετωπίστηκε ως εθνικό μυθιστόρημα, υπό το πρίσμα του μύθου που ετέθη τότε από τον διευθυντή του Γιάννη Χουβαρδά, «Τι είναι η πατρίδα μας». Στόχος της ήταν να φωτιστούν τα νήματα ενός ένδοξου παρελθόντος, για να δούνε τα παιδιά και οι νέοι ποιοι ήμασταν και πώς μπορούμε να περπατήσουμε με προσδοκίες και όνειρα σε έναν καλύτερο κόσμο.

Το εγχείρημα στη σκηνή του ΘΟΚ είναι ιδιαίτερος δύσκολο, σχεδόν παράτολμο, με δεδομένο ότι στην Κύπρο το έργο της Άλκης στο σύνολό του χαίρει μεγάλης εκτίμησης και είναι βαθιά καταξιωμένο στη συνείδηση των αναγνωστών της και ιδιαίτερα ο Πέτρος της, που για πολλά χρόνια διδασκόταν στην εκπαίδευση ως λογοτεχνικό ανάγνωσμα. Έτσι η παράστασή μας καλείται από τη μια να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των αναγνωστών της και από την άλλη να τις υπερβεί και μέσα από τη γλώσσα του Θεάτρου να έχει θεατρικό ενδιαφέρον.

Ο Πέτρος, παππούς σήμερα, ανακαλεί μνήμες, ζωντανεύει στιγμιότυπα από την παιδική του και εφηβική του ηλικία σε μια δύσκολη ιστορική περίοδο, κατά την οποία η πατρίδα του βρισκόταν υπό κατοχή από ξένο κατακτητή με στερήσεις, πείνα και θανάτους. Με τον μικροσκοπικό του φακό φωτίζει ανθρώπους, σχέσεις, ιδέες, αλλάζει απόψεις, γκρεμίζει δεδομένα και στερεότυπα και μέσα από την περιπλάνησή του μας οδηγεί να δούμε με άλλη ματιά τα παιδιά του πολέμου στον πλανήτη μας, τις κακουχίες, την πείνα και τους θανάτους, τα hot spots με τα παιδιά της γειτονικής μας Συρίας και με κουράγιο και δύναμη μάς ενθαρρύνει να μη χάνουμε την πίστη για τον αγώνα που οφείλουμε να κάνουμε «...για μια καινούργια ζωή», να βρούμε την αισιοδοξία και το χαμόγελο που λίγο-λίγο χάνουμε. Μας κάνει να θυμηθούμε ότι σε δύσκολες εποχές, όπου κυριαρχούν οι ιδέες και οι αξίες, μπορούμε να ενθουσιαζόμαστε για «τα μικρά» του τόπου μας.

Η παράστασή μας στην Κύπρο οφείλει να φωτίσει, μέσα από τη ματιά του Πέτρου, τα παιδιά όλου του κόσμου, που από τη μια στιγμή στην άλλη ανατρέπονται όλα στη ζωή τους και γίνονται μάρτυρες και θύματα ενός κόσμου

που ολοένα γίνεται και πιο βίαιος. Πόσο τρομακτικά η μεγάλη «Ιστορία» καθορίζει τη μικρή «ιστορία» και πώς απορρυθμίζει την κοινωνική ζωή και επιδρά στο βίωμα μιας οικογένειας.

Το έργο της Άλκης Ζέη ζωντανεύει στη σκηνή του ΘΟΚ και παρόλο που παραπέμπει στη φρίκη του πολέμου και της κατοχής στην Αθήνα, δεν περιορίζεται σε αυτήν, την υπερβαίνει και αποκτά μια οικουμενική διάσταση για τα παιδιά όλου του κόσμου. Σίγουρα εντάσσεται στο είδος family entertainment και αντιστοιχεί στο σώμα των κειμένων που αποσκοπούν στο αίτημα της ουτοπίας για την αλλαγή του κόσμου: «Πίστη, αγάπη, ελπίς». Επομένως απευθύνεται στον ώριμο και ερωτώμενο ανήλικο θεατή που έχει προετοιμαστεί για το είδος του ταξιδιού που θα κάνει.

Περίληψη:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΟΧΙ

(Ο θάνατος του τριζονιού): Ο Πέτρος, ένα αγόρι εννιά χρονών, είναι πολύ λυπημένος γιατί πέθανε το τριζόνι του. Η μεγάλη του αδερφή, η Αντιγόνη, δεκατεσσάρων χρονών, του προσφέρει το κουτί από το βραχιόλι της για να το θάψει αλλά ο Πέτρος αρνείται να το πάρει. Θέλει να το χώσει στη χαραμάδα του μεγάλου δοκαριού στην αποθήκη, όπως θα έκανε αν δεν πέθαινε το τριζόνι. Πράγματι έτσι έκανε, και χάραξε πάνω στο ξύλο του δοκαριού την ημερομηνία 27 Οκτωβρίου 1940.

Τα δυο παιδιά, μετά από ένα έντονο καβγά για την ενδυμασία του Πέτρου, πήγαν στον κινηματογράφο. Μαζί τους πήγε και ένας φίλος της Αντιγόνης από το κολέγιο, ο Δημήτρης. Όταν γύρισαν, όλη η οικογένεια μαζί και ο θείος του Πέτρου ο Άγγελος κάθισαν στο τραπέζι για φαγητό. Ο Πέτρος σκεφτόταν το τριζόνι του, ενώ οι μεγάλοι μιλούσαν για πόλεμο. Το βράδυ είχε δει στον ύπνο του πως είχε γίνει πόλεμος και ξύπνησε τρομαγμένος. Δεν ήταν όμως ψέματα. Οι σειρήνες του πολέμου ήδη είχαν αρχίσει να ηχούν. Ήταν 28 του Οκτώβρη του 1940.

(Εν τω μέσω φυλής Κολμυρίδων) Την ίδια μέρα φορτηγά γεμάτα στρατιώτες πηγαينوέρχονταν στους δρόμους. Ακούγονταν τραγούδια και εμβατήρια και όλα έμοιαζαν σαν μια γιορτή. Σε λίγο έφτασε ο θείος Άγγελος. Τους αποχαιρέτησε και έφυγε για τον πόλεμο.

Στις μέρες που ακολούθησαν βομβαρδίστηκε το λιμάνι του Πειραιά και τράνταξε ο κόσμος στο μπουμπουνητό. Η μητέρα του Πέτρου τελευταία ήτανε συνεχώς λυπημένη. Δε χαιρότανε ούτε με τις μεγάλες νίκες, ούτε όταν έπεσε το Αργυρόκαστρο ούτε όταν έπεσε το Τεπελένι. Ο Πέτρος σκεφτόταν το θείο του και τον περίμενε να γυρίσει για να του τα διηγηθεί όλα. Τον φανταζόταν να γυρνάει από τον πόλεμο νικητής και ήρωας. Τα κορίτσια από την άλλη, η Αντιγόνη και η Ρίτα, έπλεκαν κάλτσες για το στρατό.

(Ante portas) Ο Πέτρος πάει στο νοσοκομείο για να δει σε τι κατάσταση βρίσκεται ο αδερφός της Ρίτας και εκεί συναντά και την Μεγάλη Αντιγόνη του παππού. Στις 6 Απριλίου 1941 οι Γερμανοί κήρυξαν τον πόλεμο στους Έλληνες. Οι Εβραίοι άρχισαν να φοβούνται και να κρύβονται. Ανάμεσα σ' αυτούς και η οικογένεια της Ρίτας. Την ίδια στιγμή οι Εγγλέζοι τρέχουν να φύγουν από την Ελλάδα.

(Intra portas) Στις 27 Απριλίου του 1941 οι Γερμανοί μπαίνουν στην Αθήνα. Ο κόσμος είχε κλειδωθεί στα σπίτια του, ενώ η γερμανική σημαία κυμάτιζε θρασύτατα στην Ακρόπολη. Μέσα στις επόμενες μέρες έφτασε ο θείος Άγγελος, αλλά όχι όπως τον περίμενε ο Πέτρος. Σχεδόν να μην τον αναγνωρίσει έτσι κουρελιάρης, ψειριασμένος και βρώμικος όπως ήταν.

(Ο Γιαούρτερ) Ο Γερμανός της Λέλας της κυρία Λεβέντη αποφάσισε να δαμάσει το Στόρμ, το σκύλο, μαστιγώνοντάς τον, γιατί δεν τον αναγνώριζε για αφεντικό. Έτσι ο Πέτρος με βοηθούς το Σωτήρη και το Γιάννη αποφασίζει να φυγαδέψει το Στόρμ.

(Κάποιοι άγνωστοι) Οι Γερμανοί μετά από ένα μήνα προσπάθεια κατάφεραν να καταλάβουν την Κρήτη με τους αλεξιπτωτιστές τους. Λίγο αργότερα κάποιοι άγνωστοι κατέβασαν την Γερμανική σημαία από την Ακρόπολη.

(Ο τρελός με τις πιτζάμες) Ένα βράδυ ο Πέτρος συνάντησε το τρελό με τις πιτζάμες που του έδωσε οδηγίες να πάει να του φέρει ρούχα. Στο μεταξύ ο θείος Άγγελος φεύγει για την Αίγυπτο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΕΙΝΑΑΑΩ

(Καινούρια παιχνίδια) Σεπτέμβρης μήνας και τα σχολεία ανοίγουν. Οι δάσκαλοι τώρα συμπεριφέρονται πιο ανθρώπινα στα παιδιά. Εδώ αρχίζουν και οι αντιστασιακές πράξεις των παιδιών. Ο Πέτρος, ο Σωτήρης και ο Γιάννης πετάνε πρόκες και τρυπούν τα λάστιχα των γερμανικών φορτηγών. Τις επόμενες μέρες η πείνα άρχισε να θερίζει.

(Οι μικρές τσαρίνες) Απ' όλη τη γειτονιά μόνο η οικογένεια του φούρναρη δε γνώρισε την πείνα, γιατί συνεργαζόταν με τον εχθρό. Οι γείτονες τους έδιναν ότι είχαν και δεν είχαν για ένα σακούλι αλεύρι. Ακόμη και τη βέρα της μητέρας του Πέτρου και το βαφτιστικό σταυρό της Αντιγόνης είχαν δώσει.

(Η δουλειά του Σωτήρη) Μάλιστα από την υπερβολική πείνα ο Σωτήρης, ο φίλος του Πέτρου ζητιάνευε.

(Και πάλι ο τρελός με τις πιτζάμες) Ως κι ο παππούς κλέβει ψωμί από το ίδιο του το σπίτι. Ο Πέτρος από την άλλη σε μια «περιήγηση» του στους δρόμους συναντά τυχαία τον τρελό με τις πιτζάμες.

(Με πράσινη μπογιά) Ο Πέτρος με το ψευδώνυμο «Τσουέني» παίρνει το βάπτισμα του πυρός στην αντίσταση. Ο Γιάννης του γνώρισε τη Δροσούλα και τον Αχιλλέα και εκεί συνάντησε το Στόρμ το σκύλο. Ο Πέτρος και ο Γιάννης αρχίζουν να γράφουν τις νύκτες στους τοίχους με μπογιά τη λέξη «συσσίτιο».

(Η φρικτή πολιτεία) Μια νύκτα που είχαν τελειώσει, ο Πέτρος έχασε το δρόμο του και περιπλανήθηκε αρκετά μέσα στην Αθήνα. Τότε κατάλαβε πως ο πόλεμος είχε κάνει την Αθήνα μια φρικτή πολιτεία.

(Ο περίπατος της πεθαμένης γιαγιάς) Το επόμενο πρωινό πέθανε η γιαγιά του Σωτήρη και για να μη χάσουνε το δελτίο ψωμιού της, δε τη θάψανε, αλλά την πετάξανε στο νεκροταφείο ο Πέτρος και ο Σωτήρης.

(Ο περίπατος του ζωντανού παππού) Η πείνα είχε πλακώσει. Ο παππούς του Πέτρου ζητιάνευε παριστάνοντας τον μισοπεθαμένο στις πλουσιογειτονιές για να φάει.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΣΥΣΣΙΤΙΟ

(Ο Δάμων και ο Φιντίας) Επιτέλους αρχίζουν να δίνουν συσσίτιο στα σχολεία και έτσι τα παιδιά αρχίζουν να ζητιανεύουν. Επίσης αρχίζουν να δίνουν συσσίτιο και στους γέρους.

(Το καλημέρισμα της μαμάς) Η μαμά συνέχιζε να χαιρετά την κυρία Λεβέντη και την κόρη της αλλά ο Πέτρος και η Αντιγόνη της ζητούν να μην το κάνει, γιατί αυτές οι στρίγκλες και βάζουν στο σπίτι τους Γερμανό.

(Το ταγκό τ' ωραιότερο του κόσμου) Το σπίτι της Ρίτας ήτανε το μόνο που δεν είχε δώσει τίποτα στο φούρναρη. Έτσι η Ρίτα είχε φορέματα. Η Αντιγόνη όμως δεν είχε, και όταν ο Γιάννης την κάλεσε σε μια λογοτεχνική βραδιά αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει ένα βελούδινο τραπεζομάντιλο για να φτιάξει φόρεμα. Έκπληξη της βραδιάς ήταν ο Κώστας Αγαρινός, ο ποιητής που η Αντιγόνη είχε ξετρελαθεί μαζί του.

(Την Τετάρτη – όποιος θέλει) Την Τετάρτη όλα τα παιδιά της παρέας (Πέτρος, Γιάννης, Αχιλλέας, Δροσούλα, Αντιγόνη, Ρίτα) συμμετέχουν στην πρώτη διαδήλωση που γίνεται στην κεντρική πλατεία. Κρατούν πανό που γράφει «Πεινάμε-Συσσίτιο για όλους». Ακολουθούν κι άλλες πολλές διαδηλώσεις.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΛΕΥΤΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ

(Σκέψεις στα σκαλοπάτια) Οι αντιστασιακές πράξεις των παιδιών συνεχίζονται. Ο Σωτήρης κλέβει ρεζέρβες από γερμανικά και ιταλικά αυτοκίνητα κι αυτή είναι δήθεν η «δουλειά» του. Τώρα μοιράζεται συσσίτιο σε όλους, έτσι λιγοστεύουν οι πεθαμένοι στους δρόμους.

(Ο τρελός με τις πιτζάμες) Ο τρελός με τις πιτζάμες καταζητείται και οι Γερμανοί κάνουν έλεγχο στο σπίτι του Πέτρου. Παίρνουν τη χελώνα, το Θόδωρο, και ο Πέτρος νιώθει ολομόναχος στον κόσμο και κλαίει σπαρακτικά.

(Δροσούλα) Ο Πέτρος θαρρεί πως πιο καλή φίλη από τη Δροσούλα δεν θα' χει ποτέ στη ζωή του. Όταν η Δροσούλα σκοτώνεται σε μια διαδήλωση όλα γίνονταν, πιο σκοτεινά για όσους τη γνωρίζουν. Ιδιαίτερα για τον Πέτρο, που δεν μπορεί να προφέρει ούτε τη λέξη «Θάνατος» και λέει έφυγε «αλλού».

(Ο Γκαριμπάλντι) Το τέλος του πολέμου πλησιάζει. Το Στάλινγκραντ αντιστέκεται σθεναρά στην πολιορκία των Γερμανών ενώ ο κόκκινος στρατός πήρε το Ροστόβ και το Χάρκοβο. Οι Ιταλοί συνθηκολογούν και φεύγουν τρέχοντας από την Ελλάδα. Ένας απ' αυτούς κρύβεται στο σπίτι του Πέτρου.

(Ένα ουδέτερο σε -ο) Στο μεταξύ οι Γερμανοί ξεκίνησαν τις εκτελέσεις στο σκοπευτήριο. Κάθε που οι αντάρτες τίνάζαν κανένα τρένο γερμανικό ή έπιαναν αιχμάλωτο κανένα Γερμανό ακολουθούσαν εκτελέσεις. Ενώ όλοι οι Εβραίοι μεταφέρονται σε άγνωστο μέρος, η Ρίτα γλιτώνει γιατί την έκρυψε ο Γιάννης. Ο Γιάννης όμως πιάνεται αιχμάλωτος και μπαίνει στη φυλακή. Ο Πέτρος ίσα που γλιτώνει από ένα μπλόκο που γίνεται στη πλατεία.

(Ρελτίχ Τούπακ) Οι Γερμανοί έχουν αρχίσει να φεύγουν από την Ελλάδα και ορισμένες περιοχές είναι τώρα ελεύθερες. Είναι οι «τελευταίες μέρες» του πολέμου, όπως είπε στον Πέτρο ο τρελός με τις πιτζάμες. Αποφασίζει και ο Γερμανός της κυρίας Λεβέντη να φύγει και καθώς φεύγει σκοτώνει το Σωτήρη. Ο Πέτρος χάνει τον παιδικό του φίλο και κλαίει απαρηγόρητα. 12 Οκτωβρίου του 1944. Η Ελλάδα ελευθερώνεται. Ο Πέτρος θυμάται τα αγαπημένα του πρόσωπα που δεν χαιρόνται την ελευθερία της Ελλάδος. Ο Σωτήρης, η Δροσούλα, ο Θόδωρος... Κάποιοι του γνέφουν από κάτω. Είναι η συμμορία του Σωτήρη. - Έρχομαι, τους φωνάζει ο Πέτρος και κουτροβαλάει τις σκάλες να πάει μαζί τους κι ας είναι άντρας πια δεκατριών χρονών!!!

(www.odyssey.com.cy)

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Δραματοποίηση: Σάββας Κυριακίδης/Τάκης Τζαμαργιάς

Σκηνοθεσία: Τάκης Τζαμαργιάς

Σκηνικά/Κοστούμια: Εδουάρδος Γεωργίου

Μουσική: Δημήτρης Ζαβρός

Στίχοι Τραγουδιών: Δημήτρης Ζαβρός, Νέβι Κανίνια

Μουσική Διδασκαλία: Χριστίνα Αργύρη

Κίνηση: Έλενα Χριστοδουλίδου

Video Art: Χρήστος Δήμας

Σχεδιασμός Φωτισμών: Γεώργιος Κουκουμάς

Ακουστικός Σχεδιασμός: Γιώργος Χριστοφή

Βοηθός Σκηνοθέτη: Θέμης Νικολάου

Βοηθοί Σκηνογράφου/Ενδυματολόγου: Ελένη Ιωάννου, Έλλη Εμπεδοκλή

Ερμηνεύουν (με σειρά εμφάνισης):

Γιάννης Καραούλης (Πέτρος), Φανή Γεωργακοπούλου (Αντιγόνη), Ντίνα Μιχαηλίδη (Μαμά), Σώτος Σαυράκης (Μπαμπάς), Ανδρέας Βασιλείου (Παππούς), Αντώνης Χαντζής (Άγγελος/Ιταλός Στρατιώτης Β'), Ηλίας Ανδρέου (Σωτήρης), Άννα Γιαγκιώζη (Κυρία Λεβέντη), Άντρεα Δημητρίου (Ρίτα), Μικαέλλα Θεοδουλίδου (Νιούρα/Κορίτσι/Κυρία Ερυθρού Σταύρου/Κουκλοπαίκτης Β'), Αντρέας Μακρής (Γιάννης), Στέλιος Καλλιστράτης (Αχιλλέας/Γκούντερ/Ιταλός Στρατιώτης/Ψηλέας), Βικτώρια Φώτα (Δροσούλα), Δημήτρης Μαχαίρας (Κώστας Αγαρινός/Διερμηνέας/Κος Λουκάτος/Κουκλοπαίκτης)